

Palsgaard SommerSpil

Program 10 kr.

opfører

Zigeuner baronen

Operette af
Johann Strauss

•
21. sæson 1993

•
Nyoversat og
bearbejdet for
Palsgaard SommerSpil
af Bent Rasmussen.

1993

Kontinuitet.....

- fortissima, consilia, tutissima - under dette, vort nye motto, stammende fra sidste års forestilling, der oversat betyder noget i retning af, - de dristigste planer er de sikreste -, er atter en vinter og et forår henløbet med travl aktivitet i alle Sommerspillets mange afdelinger, for at få dette års forestilling op at stå.

I år er vi tilbage i operettens verden, og vi har dristigt kastet os ud i den nok sværeste af operetter, nemlig Zigeunerbaronen, og jeg kan love Dem, at alle medvirkende har slidt bravt i det for at nå det flotte resultat, som De nu skal overvære.

Som De vil bemærke har vi i år en ændret musikbesætning med et 22 mand stort symfonisk orkester, der er under ledelse af Troels Lund Nielsen.

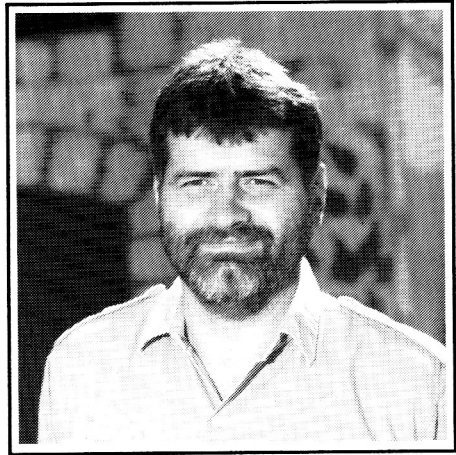
Også på instruktørsiden er der i år et nyt ansigt, nemlig Bent Rasmussen.

Bent Rasmussen har genoversat stykket fra det originale tyske manuskript, og vi synes alle, at resultatet er blevet fantastisk.

Vi håber at De kære publikum lige som vi vil byde de to og alle de andre nye ansigter velkommen.

Det er også i år første gang at vi har kørt en hel sæson igennem uden at vor førhen så store inspirationskilde fru Gudrun Schou har været blandt os.

Vi har alle savnet fru Schou i vort arbejde med Sommerspillet, hendes små besøg ved prøverne, hendes allestedsnærværende interesse og i mange

Gert Bach Jensen

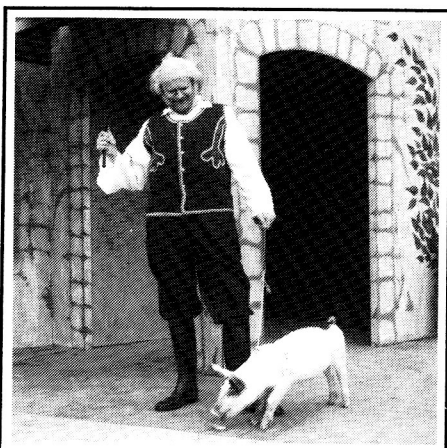
andre sammenhænge, men der skal ikke være tvivl om at hendes ånd til stadighed svæver over Sommerspillet, og at vi alle inderst inde ved, at hun er med os i hvad vi gør for at udbrede den herlige oplevelse, det er at se en rigtig dejlig opførelse på hendes pragtfulde scene.

Så i den ånd vil jeg gerne byde Dem velkommen til en forhåbentlig uforglemmelig oplevelse.

*Gert Bach Jensen
formand for
Palsgaard Sommerspil*

Czipra og Pali

Zsupan og Gysse

Nogle af de mange bag scenen

Produktion . . . . . Palsgaard Sommerspil

Suffli . . . . . Ellen Andersen

Scene . . . . . Jørgen Jensen, Finn Nielsen m. fl.

Lys . . . . . Bjarne H. Madsen, Aksel Zeeberg m. fl.

Lyd . . . . . Henrik Mosegaard m. fl.

Scenografi . . . . . Preben Rasmussen, Kirsten Bjørke

. . . . . Per Nielsen, Christian Hugger,

. . . . . Bent Pedersen, Nils "Bord" Møller,

Ejnar Pedersen, Jette Lyse, Holger Dam m.m.fl.

. . . . . Efter ide af Svend Pedersen.

Kostumer . . . . . Bente Pedersen, Tove Skjærris,

. . . . . Inge Lerbech, Jette Andersen

. . . . . Ingeborg Jørgensen m.m.fl.

Ottokar og Arsena

Sminke . . . . . Helle Røndbjerg,
. . . . . Anne Grethe Schou m.fl.

Kapelmeister og . . . . . Troels Lund Nielsen
musikalsk tilrettelæggelse

Korledelse . . . . . Agnete Bjerg

Koreografi . . . . . Hanne Tønnesen

Salgsbod . . . . . Astrid Jørgensen m.m.fl.

Program, annoncer . . . . . John S. Madsen

Sats . . . . . Ernst Kronvold Frederiksen

Fotos . . . . . Thomas Hebsgaard

Nyoversat og bearbejdet af . . . . . Bent Rasmussen

Instruktør . . . . . Bent Rasmussen

Carnero og Mirabella

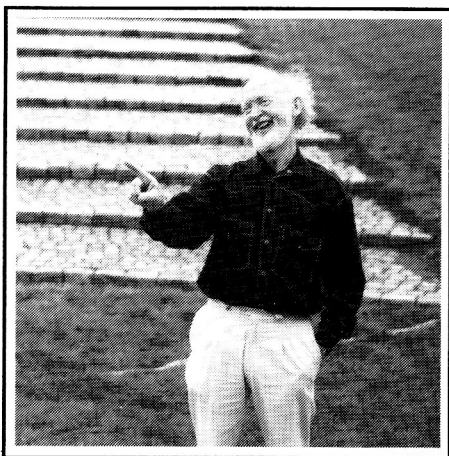

Så nåede vi premieren.

Man skal være lidt tosset for at engagere sig i sådan noget. Det tager meget længere tid, end man tror, kræver energi, koncentration, diciplin af en stor broget flok på 100 mennesker, som ikke kender hinanden i forvejen.

Og alligevel lykkes miraklet. Gennem hårdt arbejde og enkelte afslappede stunder nærmer vi os målet. Vi kommer til at holde af stykket, og også lidt af hinanden.

Det bliver - for en kort periode - noget af det vigtigste i vores liv, at vi får vist, hvad Strauss er værd, at vi når frem med det, vi har på hjerte, at vi giver os selv - og publikum - en oplevelse, der på beskedent dansk bestyrker os i, at livet er ikke det værste man har.

Bent Rasmussen

Bent Rasmussen

fortissima concilia tutissima

Saffi og Barinkay

Hvor kommer lyden fra ?

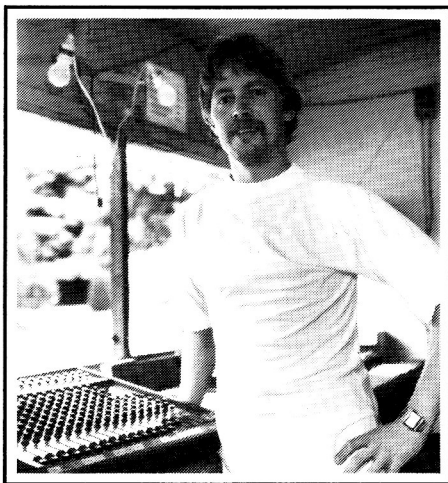
Når man sidder og ser en forestilling på et friluftsteater, tænker man måske ikke helt på, hvor mange ting, der skal gå i spænd sammen, før man opnår helhedsindtrykket.

"Lydmanden" er egentlig ikke involveret i øveaftener før ca. 1 uge før forestillingens start. Det vil sige, at han med sine hjælpere starter med at trække højttaler-, mikrofon- og antennekabler og får placeret diverse højttalere og antenner, så disse kommer til at sidde så skjult og så effektivt som muligt.

Men forud for det arbejde ligger der mange timer begravet i rollehæftet. Det er ikke fordi, man som lydmand skal kunne alle roller og replikker, men fordi de rollehavende skal bære trådløse mikrofoner. Vi råder over 12 mikrofoner af denne type, så for at vi fra teknikvognen kan skrue op og ned for de respektive mikrofoner, er vi nødt til at farvekode hver enkelt rolle i rollehæftet. Derefter skal vi have farvekodet de enkelte mikrofondere og -modtagere, som så får tildelt pladser på den 32 kanalers mixerpult, hvor knapperne er farvekodet respektivt, og her mixes så det totale lydbillede sammen med lyden fra orkestret.

De trådløse mikrofoner er en stor behagelighed for de medvirkende, fordi de, ubesværet af ledninger, kan bevæge sig frit på hele scenearealet.

Udover at publikum skal have et godt lydbillede, skal der også være medhør for sangerne på scenen, så de bliver tildelt lyd fra orkesteret, som faktisk ikke kan høres ret godt på selve scenen,

Henrik Mosegaard

ligesom orkesteret får lyd fra de rollehavedes mikrofoner, da det ellers ikke kan høres hvad der siges ellers synges. Men, som om det ikke var nok, er der også lyd bag scenen, i sminkerum og omklædningsrum, sådan at alle kan følge med og vide, hvornår man er "på".

På vores mixerpult er der således tilsluttet 12 trådløse mikrofoner, ca. 8 til opfang af orkesterets forskellige afsnit, 4-5 kabelmikrofoner til stemningsopfang, evt. båndeffekter samt et par lydbanker.

Til at fordele lyd til alle højttalerne bruges der 5-6 forstærkere med effekter på mellem 80 og 400 watt. Når det hele er på plads og køreklart, er der rullet cirka 4-5 km kabel ud alene til lydsiden.

Derfor - når starten på stykket går, sidder vi faktisk med øjnene begravet i farvekoder og skruer op og ned.

Lydholdet ønsker publikum god fornøjelse.

Henrik Mosegaard

Zigeunerbaronen

Romantisk-lystig operette i 2 akter af

JOHANN STRAUSS

Teksten af Ignaz Schnitzer efter fortælling af M. Jokai.
Bearbejdet og oversat af Bent Rasmussen, 1993.

Medvirkende

Grev Peter Homonay, landshøvding	Christian Hugger
Grev Carnero, politimester	Finn Sørensen
Sandor Barinkay, en ung emigrant	Svend Pedersen
Kalman Zsupan, svineavler	Tom Grundahl
Arsena, hans datter	Karin Misser
Mirabella, husholderske hos Zsupan	Suzanne Bang
Ottokar, Mirabellas søn	Mads Elkjær Hansen
Czipra, en gammel zigeunerkvinde	Inge-Gerd Staal
Saffi, hendes datter	Susanne Bie
Pali, en ældre zigeuner	Robert Høy
Gysse - en gris	Gysse af Solvang
Zigeunere	Uffe Ross Petersen, Henrik Tyron
Zigeunerkvinder	Ilse Tønnesen, Annalie Kanst
Zigeunerbørn	Kirsti Madsen, Linea Sørensen
Bønder	Marie Wendelboe, Camilla Birkebæk
Bondekvinder	Martin Christiansen, Mikkel Guldager
En skriver	Hans Loft, Frank Schou, Niels Bjørke
"Øvrige bønder og zigeunere	Jonna Christensen, Ingelise Jørgensen
Musik	Bente Vilholdt, Annette Zeeberg
	Søren Rohmann Nielsen
	Palsgaardkoret
	Palsgaard Sommerspilsorkester

Så er det 21. sæson.

1972	En Skærsommernats drøm	1983	Frøken Nitouche
1974	En søndag på Amager	1984	Tre små piger
1975	Eventyr på fodrejsen	1985	Jomfruburet
1976	Molboerne	1986	Czardasfyrstinden
1977	Champagnegaloppen	1987	Fuglekræmmeren
1978	En Spurv i Tranedans	1988	Sommer i Tyrol
1979	Landmandsliv	1989	Annie get Your Gun
1980	Sommer i Tyrol	1990	Den glade Enke
1981	Oklahoma	1991	Farinelli
1982	Forår i Heidelberg	1992	Jorden rundt i 80 dage

Vi anbefaler

Palsgaard Sommerspil's nye kaffebod

Is
Slik
The
Kaffe
Kager
Sodavand

før forestillingen og i pausen

Gamle landbrugsredskaber
venligst udlånt af
GLUD MUSEUM

"Zigeunerbaronen"

1993.

Alle er enige om, at vores operette i år - i enhver henseende - er én af de store. Strauss har aldrig lavet bedre musik, men heller aldrig lagt så stort et arbejde i det.

Derfor stiller det krav, som amatører kun kan klare ved at komme helt op på tåspidserne og så et lille nyk mere.

Det er så gennemkomponeret, at kor, orkester og solister for alvor får deres sag for. Belønningen for de mange timers hårdt slid ligger i den fryd, man oplever, når det virkelig begynder at klinge.

Men det er også teater. Og det må man tage alvorligt. Almindelig vellyd, der ikke fører os nogen steder hen, bliver til tom ørekildren.

Det livssyn, som var den sorgløse overklassen i datidens Wien, er ikke vores. Derfor blev det nødvendigt med en nyoversættelse og bearbejdelse, som fjernede nogle slagger og lod et oprindeligt budskab tone rent frem: At kærlighedens magt kan forene, hvad der er uforeneligt og hæve de ringeagtete zigeunere til ære og værdighed.

Det er et eventyr. Men hvis vi engagerer os i det med al vor styrke, tør vi tro på det.

En operettehelt

Sådan en er man ikke tilbøjelig til at tage alvorlig. Herregud, lidt sødsuppe, lidt frikadelle, ikke noget, der har med virkeligheden at gøre.

Vi har arbejdet på at gøre vores Barinkay til noget mere: En ung pige glad mand, der får sit liv afgørende ændret ved at møde den store kærlighed.

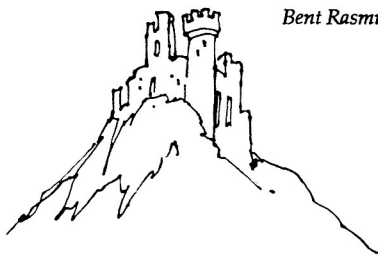
Det er set før. Både i livet og i litteraturen. Shakespeare's Romeo modnes også til at møde sin Julie gennem en misforstået forelskelse i en pige, der senere bliver fuldstændig glemt.

Samtidig oplever vi en spænding mellem intellektuel overvejelse, kølig beregning - og en impulsiv, instinktiv måde at forholde sig til tingene på, som zigeunerne nu gør det. Beslutsomhedens morgenrøde sejrer over det gultne overlæg.

Som der synges i et af de store opgør: Min drøm blev sand!

Vi håber, I har lyst til at drømme med.

Bent Rasmussen

På gensyn i 1994
Hvor Palsgaard Sommerspil
opfører den amerikanske musical
SHOW BOAT
af Jerome Kern

Noget om nogle af sangene

I 1867 udskrev den ungarske regering en konkurrence om en nationalsang til den nye selvstændige stat.

Johann Strauss indsendte sit forslag - og vandt konkurrencen, men vindermelodien blev forkastet, fordi komponisten ikke var ungarer, han var oven i købet østriger!

I 1885 blev den taget frem igen og brugt som hovedtema i Zigeunerbaronen. Den indleder ouverturen af en ensom obo, synges første gang af Saffi i "Hyldestsangen" med teksten "Her på denne jord fødte dig din mor", og endelig som den store korsats, der med al sin værdighed og tyngde danner afslutningen på første akt. Melodien optræder både yndefuldt og pompøst - og tåler begge versioner.

I modsætning til andre Strauss-opretter indeholder Zigeunerbaronen kun et par enkelte valse, der til gengæld straks virker bekendte: Slutningen af "Menagerivisen", der også udgør finalesangen, og "Sangen om skatten" - "Schatzwalzer", der nok er det mest kendte musikstykke fra forestillingen.

Ellers er musikken bestemt af det ungarske miljø med typisk slaviske rytmer og harmonier, især Saffis "Zigeunersang", der både indeholder dramatik og sødme. Den gentages af koret og dukker senere op i små brudstykker.

Endelig er "Hverversangen" et hovedtema, der straks sætter sig fast og genkendes, enkel og markeret som en folkemelodi. Den afbrydes af en Czardas, musikken til den gamle ungarske folkedans, og også "Hverversangen" vender tilbage flere gange, da den først er præsenteret.

Hele tiden følger orkestret med - som det elegante Wiener-orkester, zigeunerspille-mænd, militærmusikere osv.

Dette og meget mere udgør den overgå-

dighed af musik, som Zigeunerbaronen består af.

God fornøjelse!

Agnete Bjerg

Agnete Bjerg og Troels Lund Nielsen

Om musikken i "Zigeunerbaronen".

Da Johann Strauss i 1885 skrev "Zigeunerbaronen", stod han på toppen af sin karriere. Såvel hjemme som i udlandet var han berømt, og hans musik var populær overalt.

Musikken i "Zigeunerbaronen" har alt det, vi kender og elsker ved Strauss: Fejende, flotte valse, indsmigrende romancer og festlige marcher. Ikke underligt, at operetten fra starten var en stor succes.

For at kunne yde dette overflødhedshorn af dejlig musik fuld retfærdighed, har vi i år valgt at satse stort: Et symfoniorkester på godt en snes musikere - placeret i Zsupans svinestald - leverer forestillingens musikalske fundament.

Orkestret er sammensat af gode amatører og unge musikstuderende fra hele det østjyske område. Vi har arbejdet hårdt med den skønne, men også krævende musik, og vi håber, at resultatet er blevet ægte "wienerisch".

Troels Lund Nielsen

Musikalske optrin:

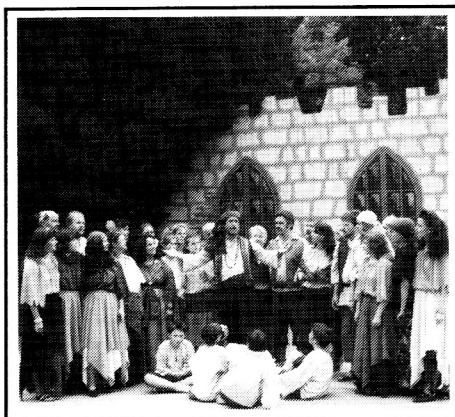
1. Ouverture.
2. Sangen om rotterne: Zsupan, Czupra
3. Bådsangen: Kor
4. Spåsang: Czupra, Carnero
5. Svinevisen: Zsupan
6. Menagerivisen: Barinkay
7. Frieroptrin: Barinkay, Arsena og kor
8. Bryllupskagesangen: Barinkay, Mirabella, Zsupan og kor
9. Friersang: Barinkay, Mirabella, Zsupan, Arsena og kor
10. Zigeunersang 1: Saffi
11. Zigeunersang 2: Saffi, Barinkay, Czupra og kor
12. Zigeuneren, ham du kan stole på: Czupra, Barinkay, Saffi, og kor
13. Hyldestsang: Saffi, Barinkay, Czupra
14. Finale 1. akt: Alle
15. Morgenens komme: Saffi, Barinkay, Czupra
16. Sangen om skatten: Saffi, Barinkay, Czupra
17. Smedekoret: Pali, kor
18. "Hvem vied' os?": Saffi, Barinkay
19. Hverversang 1 og 2: Alle
20. "Jeg må gå fra dig": Saffi, Barinkay
21. Afsted vi må: Alle
22. Trio: Zsupan, Barinkay, Ottokar
23. Indtogsmarch: Hele koret
24. Spåsang 2: Czupra
25. Slutsang: Alle

*"Bryllupskage, prøv nu at smage".
Barinkay, Arsena og kor.*

*"Broder, ræk mig din hånd".
Homonay og kor.*

*"Hør en klang - det er jernets sang".
Pali og Zigeunerkor.*

"Nu er krigen endt - glad tilbagevendt".

Ottokar, Barinkay, Zsupan og kor.

Selskaber - Fester

Lad FÆRGEGAARDEN være rammen om Deres fest, stor eller lille.

Vi giver gerne tilbud på overnatning i forbindelse med festen.

Ring venligst og hør nærmere eller få tilsendt brochurer og prislister.

Restauranten tilbyder hver dag månedsmenu:

Vælg mellem:	2 retter	kr. 125,00
	3 retter	kr. 143,00

Desuden har vi et righoldigt og varieret menukort

Bordbestilling anbefales

**SNAPTUN
FÆRGE-
GAARD**

Havnevej 11, Snaptun, 8700 Horsens
Tlf. 75 68 35 11 - Fax 75 68 39 09

